

"האם איסוף בולים גוסס?"

לורנס פישר

ניוזלטר מספר 32

שלום לכם, זמן רב שלא שלחתי ניוזלטר. לא שלא היה לי מה להגיד אך הייתי עסוק בערוצים אחרים כנו ערוץ היוטיוב שלי וחיים.

הניוזלטר הזה קצת יוצא דופן כי לא אספר לכם על סיפור מאחורי הבול, הפעם, אבל כן פעם הבא, אז אל תלכו לאף מקום. אז בואו נתחיל כי יום כיפור בפתח.

אני שומע הרבה קולות, במיוחד בפייסבוק ובעיקר בקרב הישראלים, שהתחביב איסוף בולים גוסס. האם זה באמת נכון? לדעתי, לפי מה שאני חווה, בעולם יש דווקא התעוררות, אבל התעוררת מעניינת.

אינני מדבר על אספני בולים, אנשים בגילאים 50+, מבוססים, שבעקבות הקורונה חזרו לבולאות והם מבקרים בבתי מכירות, על זה דיברו מספיק בעולם. אני מדבר יותר על הצעירים יותר, מתחת ל 40 וגם אילו שמתחת לגיל 20.

ערוצי ONLINE

יש כאן מספר אפיקים. במדיה חברתית כמו פייסבוק וטוויטר, יש קבוצות גדולות של אספנים בכל תחום, שרק מוכנים לעזור לאנשים. הם גם מזרימים דם חדש, אבל זה לא חדש, וגם להתאחדות ולאיל"ת יש אפיקים כאילו, וגם בערוץ של ההתאחדות יש כל הזמן דברים מעניינים, שווה להתעדכן אצלם כי עושים עבודה יפה.

יש בלוגים מאוד מקצועיים. למשל, יש בלוג של עמית שלי מצרפת, מייקל סורובסקי, שמדבר על בולאות צרפת, לא בולאות מודרנית אלא קלאסית וגם דברים על תולדות הדואר שלא הכרתי. האתר נקרא בולאות צרפתית קלאסית וכתובתו <http://www.defenderium.com>. יש עוד בלוג מאוד מעניין של אוסטרלי אחד שגר ביפן, פיטר קונרייב. הוא אוסף תולדות הדואר אבל זה לדעתי קצת פחות מעניין. הוא אוהב לחקור את פרטי השולח וגם את פרטי הנמען על פריטים שברשותו, דבר המוסיף פלפל לכל מאמר שלו. זה נקרא social postal historian והבלוג שלו זה רק בטוויטר בכתובת <https://twitter.com/stampden>. כמובן יש גם את הבלוג שלי שבו אני מספר סיפור מאחורי פריט מסוים. המאמר שלי על אינפלציה בגרמניה בשנות ה-20 של המאה הקודמת זכה לאלפי צפיות. אומרים שזה לא הרבה?

אבל אלו רק בלוגים ולפעמים זה משעמם. החידוש הגדול בא בערוצי היוטיוב וכאן יש קפיצה גדולה. הייתי אומר שמי שאחראי לתנופה ביטיוב הוא גרהם בק ששם המשתמש שלו הוא ExploringStamps. הוא התחיל את דרכו בלספר על בול בודד או מדינה אחת. גרהם פותח כל סרט כשהוא מחטט בקופסה של בולים, מוציא בול ומתחיל לדבר עליו, על הסדרה ועל הנפקות אחרות מאותו מדינה. אני אישית למדתי ממנו דברים יפים על בולי ברזיל. הערוץ של גרהם התקדם ועכשיו הוא מונה מעל 25000 מנויים. זה לא מעט בכלל ואף מכובד מאוד. יש לו תמיכה מלאה מה American Philatelic Society ולדעתי הם ממנים אותו אבל אין לי הוכחה לזו אז לא אמרתי לכם. גרהם נחשב היום כמשפיען (influencer) והוא מוזמן להרצות בהרבה תערוכות, גם מחוץ לארה"ב וכמובן בתשלום. הוא הרצה בקנדה ב CAPEX ולאחרונה ב STAMPEX. שווה לצפות בערוץ שלו. הבעיה שלי היא שאם פעם סרטון היה קצר ותמציתי פחות מ 10 דקות, היום כל סרטון מעל חצי שעה.

בעקבות גרהם, יצא לאור מספר לא קטן של ערוצים, גם שלי אני מודה, אך חלק מהערוצים מאוד משעממים לטעמי כי אישית לא רוצה לשמוע על מה מישהו קנה באיביי ואיך הוא מסדר באלבום את הפריטים שלו או מה מישהו חושב על תאורה או אלבום וכד'. אנשים מדברים על מכתבים שנשלחו אליהם ובהתחלה זה שיעמם אותי אבל יש כאלו שניתן ללמוד מהם הרבה היסטוריה כי הם ממש חוקרים את הבולים שנשלחו אליהם.

חלק מהערוצים החדשים מונים צעירים, כשהצעיר ביניהם, עדיין לא בן 15, חוקר בול ספציפי וכל מה שיש עליו, כולל המנהיג שמופיע בו ועוד. הוא מקבל חינוך ביתי home schooling ומעוניין לקבל בולים מכל העולם.

עוד אחת, ליסה ברת'ין, בשנות העשרים שלה, מקנדה, נכנסה לתחביב גם בגלל הקורונה וקיבלה עזרה מגרהם, ומספרת בכל פעם על סדרת בולים אחרת. עשתה ביקור בויניפג שבקנדה וסיפרה הרבה מאוד על פו הדוב ואישית לא היכרתי את ההיסטוריה אבל האמת לא עיניין אותי מספיק לחקור אבל היא עשתה את זה מעניין מאוד. כתובת האתר שלה הוא <https://www.youtube.com/c/StampCatStamps>. יש לה כמעט אלף מנויים אז כנראה שהיא עושה משהו נכון. היא מכורה לפוקימון ועכשיו גם הבת שלי, תודה רבה מקדונלדס.

יש עוד ערוץ נחמד של ד"ר ריצ'רד סן, בשנות השלושים המוקדמות שלו, והערוץ שלו נקרא Richard Philatelist. הוא עושה מחקרים יפים על סדרות בולים ואני חושב שהוא אוהב את בולי Isle of Man מעל הכל. הפרק על פפה פיג הינו בין האהובים עלי. לא הכרתי את הדמות של פפה עד שנולדה לי בת אבל זה סיפור אחר. לריצ'רד קרוב ל 900 מנויים וכתובתו <https://www.youtube.com/c/RichardPhilatelist>

עוד ערוץ מעניין הינו של מישהו טיפה יותר מבוגר ממני, Ted Talks Stamps, והוא מספר, מדי פעם, דברים מעניינים כמו סיפורים קצרים. לאחרונה דיבר על בול שזכה להרבה ספקולציה ונקרא "הפנים על מאדים" וגם על האינפלציה בהונגריה וגם על בולי פיג' עם הדפסי רכב שונים, אחת אחרי השניה. יש לו קרוב ל 4500 מנויים <https://www.youtube.com/channel/UCmRT0IkGexYtlyakvDOPN1g>

יש כמובן את האתר שלי <https://www.youtube.com/c/Storiesbehindthestamps> שבדומה לבלוג, אני מספר סיפורים. הקמתי את הערוץ כי הבנתי שהדרך להגיע לאחרים היא דרך משהו חדשני ולא דרך יבשה. אם לא מעבירים ידע, זה הידע הולך לאיבוד. אין לי כל כך הרבה מנויים, בערך 330 אבל בתערוכה שעלתה לאויר לאחרונה, קיבלתי מקום שני באהבת הקהל, אז אולי אני עושה משהו נכון?

Extreme Philately

מסוכן? לא כל כך. על מה מדובר כאן? אתה לוקח בול והולך למקום שמופיע על הבול ומצלם גם את הבול וגם את האתר. מצרף כאן דוגמא שלי (נכון שלא השתמשתי בפנצטה):

יש החושבים שזה שטויות, ובטח רובנו חושב כך, אבל הצעירים אוהבים את הרעיון. הם יוצאים לטיול בעולם, קונים בולים של המדינה, הולכים לאותם אתרים ומצלמים אותם יחד עם הבולים המתאימים.

הזכרתי את ליסה ברת'ין מקודם? ליסה נסעה לטורקיה, קנתה בולים של המקום ועשתה מספר פרקים בהם היא מדברת על ההיסטוריה של המקום וכמובן על הבול.

גם ריצ'רד עושה אותו הדבר, ורואים את זה במדיה החברתית יותר ויותר. זה מאוד מקדם את התיירות. עדיין חושבים שזה שטויות? ב stampex בסוף ספטמבר 2022 הקדישו קיר שלם לתופעה ובכך קידמו את הרעיון.

לפי הבנתי הרעיון הגיע מגרהם בק. בתערוכת London2022, קנה גרהם בול אנגלי של הארי פוטר, הרכבת, הלך לתחנת הרכבת ב Charington cross וצילם את הבול ברציף 9¼ שמי שמכיר את סיפורי הארי פוטר יודע שממש יוצא הוגוורטס אקספרס. הוא מנסה לשכנע את אשתו לאסוף בולים והיא בוחרת בהארי פוטר.

Postcrossing

לא הכרתי את המונח אבל ראיתי אזכור לזה בטוויטר וחקרתי את הנושא. זו שירות שנרשמים אליו ומקבלים כתובת בעולם, ומצפים שאתה תשלח גלויה מבוילת, כן עם בול, לאותה כתובת. כמובן מצפים שתכתוב כמה מילים. ברגע שזה מגיע לצד השני, מישהו אחר, באיזה שהוא מקום שולח אליך גלויה. כמובן רק ממדינות ולמדינות שיש להם איתך קשרי דואר. לא ניתן לשלוח מישראל לסוריה כמובן.

כמה זה פופולרי? בטייואן יש למעלה מ-100000, בארה"ב יש 70,000, נכון שבגודל אוכלוסיה של ארה"ב, זה זניח אבל הם שלחו מעל 8000000 גלויות. הכי הרבה מנויים נמצאים ברוסיה, אבל כמות הגלויות הנשלחות היא פחות מהכמות הנשלחת מארה"ב. אחת ההצעות הבולטות של השירות היא ששפת הכתיבה המומלצת תהיה אנגלית ואולי זה מונע מהצטרפות מרובה יותר.

ומה עם ישראל? יש לנו רק כ-580 מנויים אבל שלחנו מעל 70000 גלויות. נרשמתי לשירות עבור הבת שלי ואני כותב שם בפירוש שזה עבודה אז אנשים שולחים גלויות של סרטים מצוירים או על טבע ואף מסבירים לה על החיה. מישהו שלח גלויה של שוק וכתב "תראי אם את יכולה לראות את המוכר עם הבלונים", יפה לא? ברגע שמגיעה גלויה, אני יושב איתה ומדברים על המדינה ועל הבול, ואנחנו מכניסים אותם לאלבום ביחד ובכך היא מכירה קצת גיאוגרפיה. לאחרונה קיבלנו גלויות מאוסטרליה והיא אמרה לי "זו הפעם הראשונה שקיבלנו גלויה משם, איפה אוסטרליה במפה?". גם אני מתלהב מההתלהבות שלה. אנחנו הולכים יחד לתיבת הדואר והיא מתעקשת לשלשל את הגלויה בעצמה.

נכון שזה יחסית זניח אבל זה גרם לקצת התעוררות גם בתחום הגלויות (וקשה להשיג גלויות תיירותיות בארץ) וגם בקניית בולים. הזכיינים אינם מחזיקים בולים וחבל.

אני רואה את השירותים שהזכרתי ואני משתתף בהם בעצמי ואני מתלהב מההתלהבות של אחרים, גם אם הנושא פחות מעניין אותי כמו mail day אבל אוכל לומר שאני במיעוט כי בזכות פרק כזה, אנשים שולחים מכתבים והסברים וכד'. אני אפילו קיבלתי אזכור מספר פעמים, אני מודה שעשיתי את זה ממניעים אישיים, כלומר בכדי לקדם את הערוצים שלי!

תמונות מ: stampex שבו רואים את גרהם בק משוחח עם ילדים. צלם התמונה הוא ריצ'רד סאן שפגש אותו בתערוכה.

נהניתם, ספרו לחברים, עוד יותר נהניתם, תרגישו חופשיים לשתף. לא נהניתם, אז אולי תהנו מהסיפור הבא.

אז זהו, זה הסיפור של היום, ויש עוד אבל בפעם הבא.

תגובות בקשות וכד' ניתן לשלוח אלי ל lf.stamps@gmail.com

אם רוצים להפסיק לקבל את הניוזלטר, נא לשלוח לי מייל חוזר

מוזמנים גם לבקר באתר: <https://stampandstories.blogspot.com>

וגם בערוץ היוטיוב שלי: <https://www.youtube.com/channel/UCHGHIvoXTTM0rpyd3zW3lQQ>